

สารบัญ

หมวด ๑

ถาม-ตอบ เกี่ยวกับ

- พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๕๗
- ประมวลกฎหมายที่ดิน
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ๑๕
 - ข้อ ๑ นิยามคำว่า “ที่ดิน” และ “สิทธิในที่ดิน” ๑๖
 - ข้อ ๒ ส.ค.๑ และ ส.ค.๒ ๑๗
 - ข้อ ๓ การทอดทิ้งที่ดิน ส.ค.๑ ๑๕
 - ข้อ ๔ ใบจอง ๒๐
 - ข้อ ๕ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ ๒๒
 - ข้อ ๖ โฉนดที่ดิน ๒๓
 - ข้อ ๗ ที่ดินที่จะพึงออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ ๒๔
 - ข้อ ๘ การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์และบุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ๒๕
 - ข้อ ๙ วิธีเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดที่ดิน ๒๗
 - ข้อ ๑๐ การเวนคืนที่ดินให้รัฐ ๓๐
 - ข้อ ๑๑ อำนาจสอบสวนเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ๓๐
 - ข้อ ๑๒ ราษฎรมีใบเสร็จเสียภาษีบำรุงท้องที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๓๒
 - ข้อ ๑๓ หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ๓๓
 - ข้อ ๑๔ การเกิดที่สาธารณประโยชน์ ๓๖
 - ข้อ ๑๕ การถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ๓๗
 - ข้อ ๑๖ การครอบครองปรปักษ์ ๔๑
 - ข้อ ๑๗ ผู้ครอบครองปรปักษ์ของจดทะเบียนที่ดิน ๔๒
 - ข้อ ๑๘ - การทอดทิ้งที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์
- เจ้าของที่ดินซึ่งมีสิทธิครอบครองไม่ฟ้องเรียกร้องที่ดินคืน ภายใน ๑ ปี ขาดสิทธิ ๔๓
 - ข้อ ๑๙ ที่ดินหวงห้าม ๔๕
 - ข้อ ๒๐ การรับมรดกที่ดินที่มีโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ๔๖

หมวด ๒

ถาม-ตอบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ๕๕

 ข้อ ๒๑ ที่ราชพัสดุ ๕๐

 ข้อ ๒๒ - กรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ ๕๐

 - อำนาจการจัดการที่ราชพัสดุ ๕๐

หมวด ๓

ถาม-ตอบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ๕๓

 ข้อ ๒๓ “เกษตร” ผู้มีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ๕๔

 ข้อ ๒๔ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับแล้ว
 จะมีผลเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติทันทีหรือไม่ อย่างไร ๕๖

 ข้อ ๒๕ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับแล้ว
 จะมีผลถอนสภาพที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน
 ที่พลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร ๕๖

 ข้อ ๒๖ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. ยังมิได้จัดให้เกษตรกรหรือ
 สถาบันเกษตรกร ยังมีสภาพเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้
 พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือไม่ อย่างไร ๕๓

 ข้อ ๒๗ ที่ดินที่ ส.ป.ก. ถือกรรมสิทธิ์ เป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้
 พุทธศักราช ๒๕๑๕ หรือไม่ อย่างไร ๕๘

 ข้อ ๒๘ ป่าสงวนแห่งชาติถูกถอนสภาพตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดิน
 เพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ๕๘

 ข้อ ๒๙ ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินแต่อยู่นอกเขตดำเนินการของ ส.ป.ก.
 จะออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินได้หรือไม่ อย่างไร ๕๕

 ข้อ ๓๐ การเดินสำรวจออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ๖๐

 ข้อ ๓๑ ที่ดินที่ ส.ป.ก. มีอำนาจนำมาปฏิรูปที่ดินและ
 หลักเกณฑ์การจัดที่ดินในที่ดินของรัฐ ๖๑

 ข้อ ๓๒ การซื้อขายที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์
 ที่ได้มาสืบเนื่องจากการปฏิรูปที่ดิน ๖๒

หมวด ๔

ถาม-ตอบกฎหมายเกี่ยวกับการป่าไม้..... ๖๕

 ข้อ ๓๓ นิยามคำว่า “ป่า” “เขตป่าไม้” “เขตป่าไม้ถาวร” ๖๖

 ข้อ ๓๔ ป่าคุ้มครองเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ๖๘

ข้อ ๓๕	แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดใหม่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๓	๖๕
ข้อ ๓๖	การออกโฉนดที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบางละมุง ซึ่งเคยเป็นป่าคุ้มครองมาก่อน	๗๐
ข้อ ๓๗	การก่อสร้าง แฝวถาง ยึดถือครอบครองป่าสงวนแห่งชาติ	๗๑
ข้อ ๓๘	การกรีดยางพารา และเก็บผลปาล์ม ในเขตป่าสงวนแห่งชาติของผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อการปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน	๗๒
ข้อ ๓๙	การกำหนดป่าสงวนแห่งชาติและเพิกถอนป่าสงวนแห่งชาติ ไม่มีผลเป็นการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเขตป่าไม้ถาวร	๗๔
ข้อ ๔๐	ทำเลเลี้ยงสัตว์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	๗๔
ข้อ ๔๑	ชั้นสนและน้ำมันสนเป็นของป่าหรือไม่	๗๕
ข้อ ๔๒	ราษฎรจะตัดต้นประคู้ และต้นสักเพื่อปลูกบ้านอยู่อาศัย	๗๖
ข้อ ๔๓	การนำโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่มีการปลูกป่าอยู่แล้วมาขอขึ้นทะเบียนสวนป่า	๗๖
ข้อ ๔๔	การเปลี่ยนแปลงเขตปกครองภายหลังการกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ	๗๘
ข้อ ๔๕	ชื่อตำบล ตกหล่น ในกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ	๗๙
ข้อ ๔๖	อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมและรักษาป่าสงวนแห่งชาติ	๘๐
ข้อ ๔๗	ยึดถือที่ดินก่อนเป็นเป็นป่าสงวนแห่งชาติก็มีความผิดได้	๘๒

หมวด ๕

ถาม-ตอบกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน ป่าไม้ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๘๕

ข้อ ๔๘	ผู้ได้รับการจัดที่ดิน หรือได้รับอนุญาตจากทางราชการจะต้องขออนุญาตแฝวถางป่า ทำไม้หวงห้าม หรือเก็บหาของป่าหวงห้าม หรือไม่	๘๖
ข้อ ๔๙	การบุกรุกตัดฟันไม้หวงห้าม เก็บหาของป่าหวงห้าม ก่อสร้างแฝวถางที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน นิคมสร้างตนเอง นิคมสหกรณ์	๘๗
ข้อ ๕๐	การเข้าไปหาผลประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง ซึ่งเป็นพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่นิคมสร้างตนเอง	๘๘
ข้อ ๕๑	ผู้ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ ขุดดิน กรวด ทราย ในพื้นที่ป่า ๒๐% ของพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน	๘๙
ข้อ ๕๒	พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางทับซ้อนป่าสงวนแห่งชาติ	๙๐

- ข้อ ๕๓ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ตรวจพบราษฎรกำลังขุดบ่อเลี้ยงกุ้ง
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยอ้างว่าเป็นที่ดินที่มีโฉนดที่ดิน
หนังสือรับรองการทำประโยชน์ และ ส.ค.๑ ๕๐
- ข้อ ๕๔ การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๕๑
- ข้อ ๕๕ ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ที่เป็นพื้นที่กันออกในกฎกระทรวงกำหนดป่าสงวนแห่งชาติ ๕๒
- ข้อ ๕๖ การเสียภาษีบำรุงท้องที่ในนิคมสหกรณ์ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๕๓
- ข้อ ๕๗ การครอบครองต่อเนื่องที่ดิน ส.ค.๑ ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ๕๕
- ข้อ ๕๘ ราษฎรขออนุญาตออกโฉนดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
ซึ่งเคยเป็นป่าสงวนแห่งชาติมาก่อน ๕๖
- ข้อ ๕๙ - “ที่อกริมตลิ่ง” กับ “ที่ชายตลิ่ง” แตกต่างกันอย่างไร
- การออกโฉนดที่ดิน “ที่อกริมตลิ่ง”
- ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติเกิด “ที่อกริมตลิ่ง” ๕๗
- ข้อ ๖๐ - ได้รับประทานบัตรเหมืองแร่แล้วไม่ต้องขอสัมปทานตามกฎหมายที่ดิน
ได้รับประทานบัตรเหมืองแร่แล้ว ไม่ต้องขออนุญาต
ตามมาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ๑๐๑
- ข้อ ๖๑ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินในเขตป่าไม้ซึ่งไม่ได้
แจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ขออนุญาตโฉนดที่ดิน ๑๐๒
- ข้อ ๖๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจพิสูจน์ที่ดินในเขตป่าไม้ ๑๐๓
- ข้อ ๖๓ “กรรมสิทธิ์” ตามพระราชบัญญัติพระราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ และ
“กรรมสิทธิ์” ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
พ.ศ. ๒๕๑๘ ๑๐๔
- ข้อ ๖๔ - ที่ดินในเขตพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินเพื่อประโยชน์ในราชการ
เป็นป่าตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือไม่
- หน่วยงานใดเป็นผู้ดูแลรักษาที่ดินในเขตพระราชกฤษฎีกาหวงห้าม
ที่ดินเพื่อประโยชน์ในราชการ ๑๐๕
- ข้อ ๖๕ ราษฎรครอบครองที่ดินบริเวณเกาะกะทะ จังหวัดภูเก็ต
ในอุทยานแห่งชาติหาดในยาง ๑๐๘
- ข้อ ๖๖ การรังวัดแปลงที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติ
กรณีที่ดินข้างเคียงไม่มีหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน ๑๑๐
- ข้อ ๖๗ การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในเขตป่าไม้ ๑๑๒
- ข้อ ๖๘ ราษฎรที่มี ส.ค.๑ ขออนุญาตที่ดินในเขตป่าไม้ถาวร
ซึ่งยังไม่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดิน ๑๑๓
- ข้อ ๖๙ การสอบสวนเปรียบเทียบที่ดินในเขตป่าไม้เพื่อออกโฉนดที่ดิน ๑๑๕

ข้อ ๗๐	แจ้ง ส.ค.๑ ทับซ้อนที่หวงห้ามใช้ในราชการกรมป่าไม้	๑๒๐
ข้อ ๗๑	ที่ดินที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มาเป็นการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามกฎหมายอื่นตามที่กำหนดไว้ ในประมวลกฎหมายที่ดินหรือไม่	๑๒๒
ข้อ ๗๒	ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) รับมอบจากกรมป่าไม้เพื่อนำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์แล้ว แต่ยังไม่มีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่ดินดังกล่าวนี้ยังคงเป็นป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔	๑๒๕
ข้อ ๗๓	ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) รับมอบจากกรมป่าไม้เพื่อนำไปปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และ ส.ป.ก. ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ โดยมีเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ แล้ว ที่ดินดังกล่าวนี้ยังคงเป็นป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔	๑๒๕
ข้อ ๗๔	(ก.) ไม้ที่ขึ้นอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นทรัพย์สินของ ส.ป.ก. หรือไม่ อย่างไร (ข.) กรณีพื้นที่ที่มีพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ใช้บังคับทับซ้อนกัน มีแนวทางการพิจารณากฎหมายดังกล่าวอย่างไร	๑๒๕
ข้อ ๗๕	การแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันออกไปตรวจพิสูจน์ที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล กฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๕๗	๑๒๗
เชิงอรรถ	๑๓๑
ภาคผนวก	๑๕๕
-	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๓	๑๖๑
-	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการตั้งคณะกรรมการสอบสวน การสอบสวน การแจ้งผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้โอกาสคัดค้าน และการพิจารณา เพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือการจดทะเบียน รายการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๔๔	๑๖๖